Vihdin kasvuohjelma 2026-2033

Elinvoimalautakunta 18.8.2026 § 31
401/00.01.02/2024

Vihdin kunnanhallitus pyysi (kh 10.8.2026 159) elinvoimalautakuntaa antamaan 3.9. mennessä lausunnon Vihdin uuden kasvuohjelman luonnoksesta (liitteet: kasvuohjelman luonnos, kasvuohjelman liitetaulukot, kasvuohjelman analyysiliite sekä MDI:n laatima esitys Vihdin mennyt ja tuleva väestökehitys).

Kasvuohjelman päivittämisen taustalla on Vihdin kunnanvaltuuston hyväksymä (23.3.2026 §18) Vihdin kuntastrategia vuosille 2026-2033. Strategiassa mainitaan, että toteutamme strategiaa viiden muutosohjelman / strategisen ohjelman kautta, jotka ovat kasvuohjelma, hyvinvointisuunnitelma, henkilöstöohjelma, viestintäohjelma ja kokonaisturvallisuuden kehittämisohjelma. Strategiassa todetaan edelleen, että ohjelmat ovat kuntatasoisia ja niitä johdetaan yli palvelukeskusrajojen. Erikseen todetaan, että kasvuohjelma ja viestintäohjelma ohjaavat meitä Kasvun uusi suunta -tavoitteisiin pääsemisessä. Näistä tavoitteista väestönkasvun, työpaikkojen määrän kasvun ja työllisyyden lisäämisen osalta toimenpiteet esitellään ja niiden toteutumista seurataan Vihdin kasvuohjelmassa. Muita kuntastrategian tavoitteita toteutetaan muiden strategisten ohjelmien kautta.

Vihdillä on tällä hetkellä voimassaoleva Vihdin kasvuohjelma jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 §69. Kuntastrategian tultua voimaan on aloitettu kasvuohjelman päivitystyö, joka on suoritettu poikkihallinnollisesti. Kaikki palvelukeskukset ovat osallistuneet valmisteluun jo tässä vaiheessa. Tarkoituksena on että kunnanhallitus pyytää nyt kasvuohjelmasta lausunnot paitsi lautakunnilta, myös vaikuttajatoimielimiltä, ja ohjelmasta suoritetaan vaikutusten arviointi erityisesti lapsi- ja yritysvaikutusten osalta sekä liikuntapalveluiden näkökulmasta.

Valmistelutyössä on käytetty eräitä uusia periaatteita. Ensinnäkin, toimenpiteet ja asiakokonaisuudet esitetään vain yhdessä strategisessa ohjelmassa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Toimenpiteet esitetään siinä ohjelmassa, jonka tavoitteita se ensisijaisesti toteuttaa. Tämän johdosta kasvuohjelmasta on karsittu runsaasti esimerkiksi viestintään liittyviä toimenpiteitä ja linjauksia, jotka esitetään jatkossa viestintäohjelmassa, sekä yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen liittyviä asioita, sikäli kuin ne jo katetaan hyvinvointisuunnitelmassa.

Toiseksi periaatteena on, että toimenpiteeksi hyväksytään vain konkreettisia toimia, joilla nykyistä toimintamallia muutetaan. Näiden lisäksi ohjelmaan on otettu toimintaperiaatteita ja palvelulupauksia, jotka täydentävät teemoittain ryhmiteltyjä toimenpidekokonaisuuksia. Esitystapana ohjelma koostuu tiivistävästä esitysmuodosta, ja sen liitteenä olevista tarkentavista toimenpidetaulukoista ja taustoittavista tilastoista.

Kolmantena periaatteena on, että kunkin toimenpiteen yhteydessä esitetään, jos mahdollista, myös nopea toimenpide, jolla pyritään konkretisoimaan toimenpidettä ja siinä etenemistä. Neljäntenä periaatteena on ohjelmien ja strategioiden määrän vähentäminen, ja siksi Vihdin elinkeinostrategia sisältyy jatkossa kasvuohjelmaan. Tämän johdosta kasvuohjelmassa on vahva painotus elinkeino- ja työllisyyspalveluiden toimenpiteisiin.

Kasvuohjelmassa määritellään jonkin verran omia kasvuohjelman tavoitteita jotka on kukin kytketty kuntastrategian päämittareihin, tuoden niihin alatavoitteita. Jokainen toimenpide liittyy myös johonkin kasvuohjelman alatavoitteeseen. Kasvuohjelman sisältö on jaettu teemoittain.

Tarkoituksena on päivittää kasvuohjelmaa vähintään kerran strategiakauden aikana. Strategisten ohjelmien tavoitteet pyritään kytkemään talousarviotavoitteisiin ja raportoimaan yhtenäisellä järjestelmällä toiminnan tehostamiseksi.

Analyysiliitettä tullaan vielä päivittämään luonnosvaiheen jälkeen ennen päätöksentekoa.

Toimivalta — Hallintosääntö §26

Valmistelija — Mika Herpiö etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5766 256

Esittelijä — Elinvoimajohtaja Mika Herpiö

Ehdotus — Elinvoimalautakunta päättää merkitä tiedoksi kasvuohjelman luonnoksen, ja antaa kunnanhallitukselle lausuntonaan keskustelun kuluessa tehtävät evästykset.

Päätös — Lautakunta päätti lausua seuraavaa:

Elinvoimalautakunta pitää tärkeänä, että Vihdin kasvua rakennetaan usean vahvuuden varaan. Länsiradan mahdollinen toteutuminen tarjoaa Vihdille merkittävän pitkän aikavälin kasvumahdollisuuden, mutta kunnan kasvua tulee edistää määrätietoisesti myös ennen mahdollisia ratapäätöksiä. Nummelan, Vihdin kirkonkylän ja muiden taajamien sekä kylien kehittämistä ei tule pysäyttää asemanseutuun liittyvien tulevaisuuden ratkaisujen odottamisen vuoksi. Kasvuohjelmassa tulee tunnistaa kunnan eri alueiden omat vahvuudet ja määritellä niille tarkoituksenmukaiset kehittämisen painopisteet.

Elinvoimalautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet tunnistetaan yhdeksi Vihdin keskeisistä kasvun kohderyhmistä. Laadukkaat ja saavutettavat varhaiskasvatus-, koulu- ja vapaa-ajan palvelut eivät ole ainoastaan kunnan lakisääteisiä palveluita, vaan myös merkittävä vetovoimatekijä uusia asukkaita ja yritysten työntekijöitä kuntaan houkuteltaessa. Kasvuohjelman ja palveluverkon suunnittelun tulee siksi olla tiiviisti yhteydessä toisiinsa.

Kasvuohjelman tuloksia tulee seurata säännöllisesti osana lautakunnan normaalia työskentelyä.

Lautakunta kiinnittää huomiota Kasvuohjelman toimenpiteiden isoon määrään ja sitä kautta priorisoinnin tarpeeseen sekä resurssien riittävyyteen.

Lautakunta pitää tärkeänä, että kylien kehittäminen näkyy kasvuohjelmassa, erityisesti kylät joissa on toimiva koulu.

Lisäksi lautakunta korosti seuraavia asioita:
-Pientalojen määrää tulisi seurata.
-Linja-autoliikenteen säilyttäminen toimivalla tasolla.
-Kuntalaiset ja kuntalaistyytyväisyys tulisi olla mittaroinnin keskiössä.
-Korostettava että Vihti on erinomainen paikka asua, elää ja yrittää.
-Asuntojen tarjonnasta myös työväestölle tulee huolehtia.
-Vihdin erottumista metropolialueella tulee vahvistaa mm. joustavalla kaavoituksella ja erilaisille perheille, ikäihmisille ja yksinasujille sopivilla asumisratkaisuilla.
-Vihdin asemaa johtavana hevospitäjänä on hyödynnettävä.

Tiedoksi

Hyvinvointilautakunnan lausunto Vihdin kunnan kasvuohjelmasta

Hyvinvointilautakunta pitää Vihdin kasvuohjelman tavoitteita kannatettavina. Kestävä kasvu vahvistaa kunnan elinvoimaa ja tukee palveluiden, hyvinvoinnin ja hyvän arjen edellytyksiä. Kuntastrategian vision mukaisesti tavoitteemme on olla Uudenmaan paras kunta asua, elää ja yrittää. Hyvinvointilautakunta pitää tärkeänä, että kasvuohjelmassa huomioidaan koko Vihti ja kaikki vihtiläiset.

Kasvuohjelmassa tulee tunnistaa kuntalaisten hyvinvointi, hyvä arki ja palvelujen saavutettavuus Vihdin veto- ja pitovoimatekijöiksi. Kasvuohjelman tulee muodostaa tiivis kokonaisuus muiden strategisten ohjelmien, erityisesti hyvinvointisuunnitelman kanssa.

Kasvuohjelman analyysissä todetaan kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden olevan merkittävä pitovoimatekijä. Tämän vuoksi niiden merkitys tulisi näkyä vahvemmin myös kasvuohjelmassa. Kirjasto-, kulttuuri-, taide-, nuoriso- ja harrastuspalvelut tukevat kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä vahvistavat Vihdin veto- ja pitovoimaa. Erityisesti Kultsa, kirjastopalvelut, nuorisopalvelut ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet lisäävät kuntalaisten hyvinvointia, ja vahvistavat hyvän arjen edellytyksiä.

Uusia kasvualueita suunniteltaessa tulee huomioida samanaikaisesti asukkaiden tarvitsemat palvelut, harrastusmahdollisuudet, lähiliikuntapaikat ja kohtaamispaikat, jotta palvelut ja kuntalaisten hyvinvointia tukevat rakenteet kehittyvät väestönkasvun tahdissa.

Hyvinvointilautakunta pitää tärkeänä myös koko Vihdin, kylien sekä taajamien elinvoimaisuuden kehittämistä. Kunnan tulee tarjota monipuolisia asumisen vaihtoehtoja eri elämäntilanteissa oleville. Lapsiperheet tulee tunnistaa edelleen yhtenä keskeisenä kasvun kohderyhmänä.

Maahanmuuton osalta on huomioitava, että onnistunut kotoutuminen tukee työllistymistä ja osallisuutta. Vahvistetaan sujuvaa kotoutumista, suomen ja ruotsin kielen oppimista, työllistymistä ja osallisuutta.

Lasten ja nuorten hyvinvointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota, ennaltaehkäisevään työhön, nuorisopalveluihin ja turvalliseen kasvuympäristöön tulee panostaa osana kasvavan

kunnan palveluita. Hyvinvointilautakunta korostaa turvallisen ja yhteisöllisen Vihdin merkitystä kasvun edellytyksenä.

Kasvuohjelmassa tulee huomioida kuntalaisten osallisuus ja mahdollisuudet vaikuttaa oman kuntansa kehittämiseen. Erityisesti kuntalaisten osallistumista, kuulemista ja vaikutusmahdollisuuksia tulee vahvistaa.

Kasvuohjelman liitteissä tulee esittää konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi, selkeät vastuutahot ja vaikuttavuuden mittarit. Strategian ja kasvuohjelman toteutumista tulee seurata säännöllisesti ja tuloksista tulee viestiä avoimesti.

Hyvinvointilautakunta pitää tärkeänä, että kasvuohjelman toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan lapsi-, yritys- ja liikuntavaikutusten lisäksi laajemmin myös hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden, esteettömyyden ja palvelujen saavutettavuuden näkökulmasta.

Hyvinvointilautakunta katsoo, että Vihdin kasvun tulee tarkoittaa uusien asukkaiden lisäksi parempaa arkea, hyvinvointia, turvallisuutta, elinvoimaisia taajamia ja kyliä, saavutettavia palveluja sekä monipuolisia mahdollisuuksia asumiseen, harrastamiseen, liikuntaan ja kulttuuriin. Näihin tekijöihin panostamalla Vihti voi vahvistaa sekä vetovoimaansa uusien asukkaiden näkökulmasta, että pitovoimaansa nykyisten vihtiläisten kotikuntana.

Hyvinvointilautakunta esittää, että kasvuohjelman palvelulupauksissa huomioidaan kuntalaisten hyvinvointiin, osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen sekä Vihdin tunnettuuteen merkittävästi vaikuttavat kirjasto-, kulttuuri-, taide-, nuoriso- ja harrastuspalvelut sekä maahanmuuttoon liittyvät palvelut.

Nämä palvelut ovat keskeinen osa Vihdin veto- ja pitovoimaa ja tukevat kunnan elinvoimaa, hyvinvointia ja myönteistä kuntakuvaa.

- Kirjasto-, kulttuuri- ja nuorisopalveluiden saavutettavuus ja kehittäminen
- Vahvistetaan lasten ja nuorten hyvinvointia sekä turvallista kasvuympäristöä osana Lapsiystävällinen kunta -mallia.
- Panostetaan ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen tukeen.
- Turvataan saavutettavat ja yhdenvertaiset kirjasto- ja kulttuuripalvelut.
- Hyödynnetään kulttuurin voimaa hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistamisessa.

- Maahanmuuton osalta vahvistetaan sujuvaa kotoutumista, suomen ja ruotsin kielen oppimista, työllistymistä ja osallisuutta.

Vihdin kasvuohjelma 2026-2033 / rakentamis- ja ympäristölautakunnan lausunto

Rakentamis- ja ympäristölautakunta 23.9.2026 § 58
401/00.01.02/2024

Kunnanhallitus on 10.8.2026 pidetyssä kokouksessa päättänyt pyytää liitteenä olevasta Vihdin kasvuohjelman 2026-2033 luonnoksesta elinvoimalautakunnan, sivistyslautakunnan, teknisen lautakunnan, hyvinvointilautakunnan, rakentamis- ja ympäristölautakunnan, Vihdin nuorisovaltuuston, Vihdin vanhusneuvoston ja Vihdin vammaisneuvoston lausunnon ja päättää laatia kasvuohjelman luonnoksesta ennakkovaikutusten (lapsivaikutusten, yritysvaikutusten ja liikuntavaikutusten) arvioinnin.

Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi (23.3.2026 §18) Vihdin kuntastrategian vuosille 2026-2033. Strategiassa mainitaan, että toteutamme strategiaa viiden muutosohjelman / strategisen ohjelman kautta, jotka ovat kasvuohjelma, hyvinvointisuunnitelma, henkilöstöohjelma, viestintäohjelma ja kokonaisturvallisuuden kehittämisohjelma. Strategiassa todetaan edelleen, että ohjelmat ovat kuntatasoisia ja niitä johdetaan yli palvelukeskusrajojen. Erikseen todetaan, että kasvuohjelma ja viestintäohjelma ohjaavat meitä Kasvun uusi suunta -tavoitteisiin pääsemisessä. Näistä tavoitteista väestönkasvun, työpaikkojen määrän kasvun ja työllisyyden lisäämisen osalta toimenpiteet esitellään ja niiden toteutumista seurataan Vihdin kasvuohjelmassa. Muita kuntastrategian tavoitteita toteutetaan muiden strategisten ohjelmien kautta.

Vihdillä on tällä hetkellä voimassaoleva Vihdin kasvuohjelma jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 §69. Kuntastrategian tultua voimaan on aloitettu kasvuohjelman päivitystyö, joka on suoritettu poikkihallinnollisesti. Kaikki palvelukeskukset ovat osallistuneet valmisteluun jo tässä vaiheessa. Tarkoituksena on että kunnanhallitus pyytää nyt kasvuohjelmasta lausunnot paitsi lautakunnilta, myös vaikuttajatoimielimiltä, ja ohjelmasta suoritetaan vaikutusten arviointi erityisesti lapsi- ja yritysvaikutusten osalta sekä liikuntapalveluiden näkökulmasta.

Valmistelutyössä on käytetty eräitä uusia periaatteita. Ensinnäkin, toimenpiteet ja asiakokonaisuudet esitetään vain yhdessä strategisessa ohjelmassa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Toimenpiteet esitetään siinä ohjelmassa, jonka tavoitteita se ensisijaisesti toteuttaa. Tämän johdosta kasvuohjelmasta on karsittu runsaasti esimerkiksi viestintään liittyviä toimenpiteitä ja linjauksia, jotka esitetään jatkossa viestintäohjelmassa, sekä yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen liittyviä asioita, sikäli kuin ne jo katetaan hyvinvointisuunnitelmassa.

Toiseksi periaatteena on, että toimenpiteeksi hyväksytään vain konkreettisia toimia, joilla nykyistä toimintamallia muutetaan. Näiden lisäksi ohjelmaan on otettu toimintaperiaatteita ja palvelulupauksia, jotka täydentävät teemoittain ryhmiteltyjä toimenpidekokonaisuuksia.

Esitystapana ohjelma koostuu tiivistävästä esitysmuodosta, ja sen liitteenä olevista tarkentavista toimenpidetaulukoista ja taustoittavista tilastoista.

Kolmantena periaatteena on, että kunkin toimenpiteen yhteydessä esitetään, jos mahdollista, myös nopea toimenpide, jolla pyritään konkretisoimaan toimenpidettä ja siinä etenemistä. Neljäntenä periaatteena on ohjelmien ja strategioiden määrän vähentäminen, ja siksi Vihdin elinkeinostrategia sisältyy jatkossa kasvuohjelmaan. Tämän johdosta kasvuohjelmassa on vahva painotus elinkeino- ja työllisyyspalveluiden toimenpiteisiin.

Kasvuohjelmassa määritellään jonkin verran omia kasvuohjelman tavoitteita jotka on kukin kytketty kuntastrategian päämittareihin, tuoden niihin alatavoitteita. Jokainen toimenpide liittyy myös johonkin kasvuohjelman alatavoitteeseen. Kasvuohjelman sisältö on jaettu teemoittain.

Tarkoituksena on päivittää kasvuohjelmaa vähintään kerran strategiakauden aikana. Strategisten ohjelmien tavoitteet pyritään kytkemään talousarviotavoitteisiin ja raportoimaan yhtenäisellä järjestelmällä toiminnan tehostamiseksi.

Analyysiliitettä tullaan vielä päivittämään luonnosvaiheen jälkeen ennen päätöksentekoa.

Toimivalta — Hallintosääntö §28

Valmistelija — Sari Brusila etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p.050 511 4202.

Esittelijä — Tekninen johtaja Ville Könönen

Ehdotus — Rakentamis-ja ympäristölautakunta lausuu kasvuohjelmasta seuraavaa:

Rakentamis- ja ympäristölautakunta pitää kasvuohjelman lähtökohtia kannatettavina, mutta katsoo, että kokonaisuutta tulee täydentää siten, että siinä näkyvät nykyistä vahvemmin koko Vihti ja vihtiläiset.

Kasvuohjelman tulee toteuttaa kuntastrategian tavoitetta olla Uudenmaan paras kunta asua, elää ja yrittää. Näiden kolmen näkökulman tulee näkyä ohjelmassa tasapainoisesti. Yrittäjyyden ja työpaikkojen lisäksi kasvussa on kyse myös hyvästä arjesta, asumisesta, palveluista, yhteisöllisyydestä ja kunnan pitovoimasta.

Rakentamis- ja ympäristölautakunta nostaa erityisesti esiin seuraavat asiat:

- Kuntalaislähtöisyys ja osallisuus. Kuntalaiset tulee nähdä kasvun tekijöinä, ei ainoastaan kasvun kohteina. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia tulee vahvistaa, ja myös luottamus kunnan

toimintaan ja päätöksentekoon tulee tunnistaa pito- ja vetovoimatekijäksi.

- Koko Vihdin, taajamien ja kylien kehittäminen. Kasvuohjelmassa tulee tunnistaa kunnan eri alueiden vahvuudet ja mahdollistaa tasapainoinen kehitys niin taajamissa, kylissä kuin haja-asutusalueillakin. Eri alueiden kehittämisen tarpeet tulee huomioida niiden omista lähtökohdista käsin.

- Lapset, nuoret ja lapsiperheet. Lapsiperheet ovat Vihdille keskeinen kasvun kohderyhmä. Laadukkaat ja saavutettavat varhaiskasvatus-, koulu- ja vapaa-ajan palvelut ovat merkittäviä vetovoima- ja pitovoimatekijöitä. Kasvuohjelman ja palveluverkon suunnittelun tulee siksi kytkeytyä tiiviisti toisiinsa.

- Nuorten koulutusmahdollisuudet ja pitovoima. Nuoria ja opiskelijoita tulee kuulla koulutuspalvelujen ja jatko-opiskelumahdollisuuksien kehittämisessä. Koulutusmahdollisuuksien kehittämisellä voidaan vahvistaa nuorten kiinnittymistä alueeseen ja Vihdin pitkän aikavälin pitovoimaa.

- Liikkuminen ja saavutettavuus. Tulevan raideliikenteen lisäksi nykyisen joukkoliikenteen kehittäminen tulee nostaa konkreettiseksi toimenpiteeksi. Erityisesti tulee huomioida yhteydet taajamien, kylien ja Nummelan välillä sekä esteettömän liikkumisen mahdollisuudet.

- Monipuolinen asuminen. Vihdin tulee tarjota erilaisia asumisratkaisuja eri elämäntilanteisiin ja vahvistaa erottautumistaan metropolialueella muun muassa joustavalla kaavoituksella. Pientalorakentamisen kehitystä ja erilaisten asuntojen saatavuutta tulee seurata. Pientalo- ja vuokra-asuntorakentaminen ovat realistisia vaihtoehtoja, joita kunnan pitäisi kehittää ja edistää.

- Konkreettiset toimenpiteet ja vaikuttavuuden seuranta. Kasvuohjelman liitteissä tulee määritellä selkeästi, mitä tehdään, missä, millä aikataululla ja kenen vastuulla. Mittareiden tulee kuvata mahdollisuuksien mukaan todellisia vaikutuksia, kuten väestönkehitystä, rakentamista, uusia työpaikkoja, yritysten määrää, investointeja sekä kuntalaistyytyväisyyttä – ei ainoastaan tehtyjen toimenpiteiden tai järjestettyjen tilaisuuksien määrää.

Rakentamis- ja ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että kasvuohjelman toteutumista ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti osana lautakunnan normaalia työskentelyä. Kaiken kehittämisen lähtökohtana tulee säilyä kuntastrategian yhteinen tavoite: Vihti on Uudenmaan paras paikka asua, elää ja yrittää.

Päätös — Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä — Kunnanhallituksen edustaja Sundberg poistui tämän asian käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Lausunto Vihdin kasvuohjelma 2026-2033 / sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta 1.9.2026 § 45
401/00.01.02/2024

Vihdin kunnanhallitus pyysi (kh 10.8.2026 159) sivistyslautakuntaa antamaan 3.9. mennessä lausunnon Vihdin uuden kasvuohjelman luonnoksesta (liitteet: kasvuohjelman luonnos, kasvuohjelman liitetaulukot, kasvuohjelman analyysiliite sekä MDI:n laatima esitys Vihdin mennyt ja tuleva väestökehitys).

Kasvuohjelman päivittämisen taustalla on Vihdin kunnanvaltuuston hyväksymä (23.3.2026 §18) Vihdin kuntastrategia vuosille 2026-2033. Strategiassa mainitaan, että toteutamme strategiaa viiden muutosohjelman / strategisen ohjelman kautta, jotka ovat kasvuohjelma, hyvinvointisuunnitelma, henkilöstöohjelma, viestintäohjelma ja kokonaisturvallisuuden kehittämisohjelma. Strategiassa todetaan edelleen, että ohjelmat ovat kuntatasoisia ja niitä johdetaan yli palvelukeskusrajojen. Erikseen todetaan, että kasvuohjelma ja viestintäohjelma ohjaavat meitä Kasvun uusi suunta -tavoitteisiin pääsemisessä. Näistä tavoitteista väestönkasvun, työpaikkojen määrän kasvun ja työllisyyden lisäämisen osalta toimenpiteet esitellään ja niiden toteutumista seurataan Vihdin kasvuohjelmassa. Muita kuntastrategian tavoitteita toteutetaan muiden strategisten ohjelmien kautta.

Vihdillä on tällä hetkellä voimassaoleva Vihdin kasvuohjelma jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 §69. Kuntastrategian tultua voimaan on aloitettu kasvuohjelman päivitystyö, joka on suoritettu poikkihallinnollisesti. Kaikki palvelukeskukset ovat osallistuneet valmisteluun jo tässä vaiheessa. Tarkoituksena on että kunnanhallitus pyytää nyt kasvuohjelmasta lausunnot paitsi lautakunnilta, myös vaikuttajatoimielimiltä, ja ohjelmasta suoritetaan vaikutusten arviointi erityisesti lapsi- ja yritysvaikutusten osalta sekä liikuntapalveluiden näkökulmasta.

Valmistelutyössä on käytetty eräitä uusia periaatteita. Ensinnäkin, toimenpiteet ja asiakokonaisuudet esitetään vain yhdessä strategisessa ohjelmassa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Toimenpiteet esitetään siinä ohjelmassa, jonka tavoitteita se ensisijaisesti toteuttaa. Tämän johdosta kasvuohjelmasta on karsittu runsaasti esimerkiksi viestintään liittyviä toimenpiteitä ja linjauksia, jotka esitetään jatkossa viestintäohjelmassa, sekä yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen liittyviä asioita, sikäli kuin ne jo katetaan hyvinvointisuunnitelmassa.

Toiseksi periaatteena on, että toimenpiteeksi hyväksytään vain konkreettisia toimia, joilla nykyistä toimintamallia muutetaan. Näiden lisäksi ohjelmaan on otettu toimintaperiaatteita ja palvelulupauksia, jotka täydentävät teemoittain ryhmiteltyjä toimenpidekokonaisuuksia. Esitystapana ohjelma koostuu tiivistävästä esitysmuodosta, ja sen liitteenä olevista tarkentavista toimenpidetaulukoista ja taustoittavista tilastoista.

Kolmantena periaatteena on, että kunkin toimenpiteen yhteydessä esitetään, jos mahdollista, myös nopea toimenpide, jolla pyritään konkretisoimaan toimenpidettä ja siinä etenemistä. Neljäntenä periaatteena on ohjelmien ja strategioiden määrän vähentäminen, ja siksi Vihdin elinkeinostrategia sisältyy jatkossa kasvuohjelmaan. Tämän johdosta kasvuohjelmassa on vahva painotus elinkeino- ja työllisyyspalveluiden toimenpiteisiin.

Kasvuohjelmassa määritellään jonkin verran omia kasvuohjelman tavoitteita jotka on kukin kytketty kuntastrategian päämittareihin, tuoden niihin alatavoitteita. Jokainen toimenpide liittyy myös johonkin kasvuohjelman alatavoitteeseen. Kasvuohjelman sisältö on jaettu teemoittain.

Tarkoituksena on päivittää kasvuohjelmaa vähintään kerran strategiakauden aikana. Strategisten ohjelmien tavoitteet pyritään kytkemään talousarviotavoitteisiin ja raportoimaan yhtenäisellä järjestelmällä toiminnan tehostamiseksi.

Analyysiliitettä tullaan vielä päivittämään luonnosvaiheen jälkeen ennen päätöksentekoa.

Toimivalta

Valmistelija — Mari Haapanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 537 3340

Esittelijä — Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus — Sivistyslautakunta päättää merkitä tiedoksi kasvuohjelman luonnoksen, ja antaa kunnanhallitukselle lausuntonaan keskustelun kuluessa tehtävät evästykset.

Käsittely — Nuorisovaltuuston edustajat saapuivat takaisin kokoukseen ennen tämän pykälän käsittelyn aloittamista klo 19.15.

Susanna Tiirikainen teki Anita Lehikoisen kannattamana muutetun päätösehdotuksen, ja esitti sivistyslautakunnan lausunnoksi seuraavaa:

<u>Sivistyslautakunnan lausunto Vihdin kunnan kasvuohjelmasta</u>

Sivistyslautakunta pitää kasvuohjelman lähtökohtia kannatettavina, mutta katsoo, että kokonaisuutta tulee täydentää siten, että siinä näkyvät nykyistä vahvemmin koko Vihti ja vihtiläiset.

Kasvuohjelman tulee toteuttaa kuntastrategian tavoitetta olla Uudenmaan paras kunta asua, elää ja yrittää. Näiden kolmen näkökulman tulee näkyä ohjelmassa tasapainoisesti. Yrittäjyyden ja työpaikkojen lisäksi kasvussa on kyse myös hyvästä arjesta, asumisesta, palveluista, yhteisöllisyydestä ja kunnan pitovoimasta.

Sivistyslautakunta nostaa erityisesti esiin seuraavat asiat:

- *Kuntalaislähtöisyys ja osallisuus. Kuntalaiset tulee nähdä kasvun tekijöinä, ei ainoastaan kasvun kohteina. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia tulee vahvistaa, ja myös luottamus kunnan toimintaan ja päätöksentekoon tulee tunnistaa pito- ja vetovoimatekijäksi.*
- *Koko Vihdin, taajamien ja kylien kehittäminen. Kasvuohjelmassa tulee tunnistaa kunnan eri alueiden vahvuudet ja mahdollistaa tasapainoinen kehitys niin taajamissa, kylissä kuin haja asutusalueillakin. Eri alueiden kehittämisen tarpeet tulee huomioida niiden omista lähtökohdista käsin.*
- *Lapset, nuoret ja lapsiperheet. Lapsiperheet ovat Vihdille keskeinen kasvun kohderyhmä. Laadukkaat ja saavutettavat varhaiskasvatus-, koulu- ja vapaa-ajan palvelut ovat merkittäviä vetovoima- ja pitovoimatekijöitä. Kasvuohjelman ja palveluverkon suunnittelun tulee siksi kytkeytyä tiiviisti toisiinsa.*
- *Nuorten koulutusmahdollisuudet ja pitovoima. Nuoria ja opiskelijoita tulee kuulla koulutuspalvelujen ja jatko-opiskelumahdollisuuksien kehittämisessä. Koulutusmahdollisuuksien kehittämisellä voidaan vahvistaa nuorten kiinnittymistä alueeseen ja Vihdin pitkän aikavälin pitovoimaa.*
- *Liikkuminen ja saavutettavuus. Tulevan raideliikenteen lisäksi nykyisen joukkoliikenteen kehittäminen tulee nostaa konkreettiseksi toimenpiteeksi. Erityisesti tulee huomioida yhteydet taajamien, kylien ja Nummelan välillä sekä esteettömän liikkumisen mahdollisuudet.*
- *Monipuolinen asuminen. Vihdin tulee tarjota erilaisia asumisratkaisuja eri elämäntilanteisiin ja vahvistaa erottautumistaan metropolialueella muun muassa joustavalla kaavoituksella. Pientalorakentamisen kehitystä ja erilaisten asuntojen saatavuutta tulee seurata.*
- *Konkreettiset toimenpiteet ja vaikuttavuuden seuranta. Kasvuohjelman liitteissä tulee määritellä selkeästi, mitä tehdään, missä, millä aikataululla ja kenen vastuulla. Mittareiden tulee kuvata mahdollisuuksien mukaan todellisia vaikutuksia, kuten väestönkehitystä, rakentamista, uusia työpaikkoja, yritysten määrää, investointeja sekä kuntalaistyytyväisyyttä – ei ainoastaan tehtyjen toimenpiteiden tai järjestettyjen tilaisuuksien määrää.*

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä, että kasvuohjelman toteutumista ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti osana lautakunnan normaalia työskentelyä.

Kaiken kehittämisen lähtökohtana tulee säilyä kuntastrategian yhteinen tavoite: Vihti on Uudenmaan paras paikka asua, elää ja yrittää.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko muutettu päätösehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, sivistyslautakunta hyväksyi lausuntoehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti antaa lausuntonaan Vihdin kunnan kasvuohjelmasta seuraavaa:

Sivistyslautakunta pitää kasvuohjelman lähtökohtia kannatettavina, mutta katsoo, että kokonaisuutta tulee täydentää siten, että siinä näkyvät nykyistä vahvemmin koko Vihti ja vihtiläiset.

Kasvuohjelman tulee toteuttaa kuntastrategian tavoitetta olla Uudenmaan paras kunta asua, elää ja yrittää. Näiden kolmen näkökulman tulee näkyä ohjelmassa tasapainoisesti. Yrittäjyyden ja työpaikkojen lisäksi kasvussa on kyse myös hyvästä arjesta, asumisesta, palveluista, yhteisöllisyydestä ja kunnan pitovoimasta.

Sivistyslautakunta nostaa erityisesti esiin seuraavat asiat:

- **Kuntalaislähtöisyys ja osallisuus.** Kuntalaiset tulee nähdä kasvun tekijöinä, ei ainoastaan kasvun kohteina. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia tulee vahvistaa, ja myös luottamus kunnan toimintaan ja päätöksentekoon tulee tunnistaa pito- ja vetovoimatekijäksi.
- **Koko Vihdin, taajamien ja kylien kehittäminen**. Kasvuohjelmassa tulee tunnistaa kunnan eri alueiden vahvuudet ja mahdollistaa tasapainoinen kehitys niin taajamissa, kylissä kuin haja asutusalueillakin. Eri alueiden kehittämisen tarpeet tulee huomioida niiden omista lähtökohdista käsin.
- **Lapset, nuoret ja lapsiperheet**. Lapsiperheet ovat Vihdille keskeinen kasvun kohderyhmä. Laadukkaat ja saavutettavat varhaiskasvatus-, koulu- ja vapaa-ajan palvelut ovat merkittäviä vetovoima- ja pitovoimatekijöitä. Kasvuohjelman ja palveluverkon suunnittelun tulee siksi kytkeytyä tiiviisti toisiinsa.
- **Nuorten koulutusmahdollisuudet ja pitovoima.** Nuoria ja opiskelijoita tulee kuulla koulutuspalvelujen ja jatko-opiskelumahdollisuuksien kehittämisessä. Koulutusmahdollisuuksien kehittämisellä voidaan vahvistaa nuorten kiinnittymistä alueeseen ja Vihdin pitkän aikavälin pitovoimaa.
- **Liikkuminen ja saavutettavuus.** Tulevan raideliikenteen lisäksi nykyisen joukkoliikenteen kehittäminen tulee nostaa konkreettiseksi toimenpiteeksi. Erityisesti tulee huomioida yhteydet taajamien, kylien ja Nummelan välillä sekä esteettömän liikkumisen mahdollisuudet.
- **Monipuolinen asuminen.** Vihdin tulee tarjota erilaisia asumisratkaisuja eri elämäntilanteisiin ja vahvistaa erottautumistaan metropolialueella muun muassa joustavalla kaavoituksella. Pientalorakentamisen kehitystä ja erilaisten asuntojen saatavuutta tulee seurata.
- **Konkreettiset toimenpiteet ja vaikuttavuuden seuranta.** Kasvuohjelman liitteissä tulee määritellä selkeästi, mitä tehdään, missä, millä aikataululla ja kenen vastuulla. Mittareiden tulee kuvata mahdollisuuksien mukaan todellisia vaikutuksia, kuten väestönkehitystä, rakentamista, uusia työpaikkoja, yritysten määrää,

investointeja sekä kuntalaistyytyväisyyttä – ei ainoastaan tehtyjen toimenpiteiden tai järjestettyjen tilaisuuksien määrää.

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä, että kasvuohjelman toteutumista ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti osana lautakunnan normaalia työskentelyä. Kaiken kehittämisen lähtökohtana tulee säilyä kuntastrategian yhteinen tavoite: **Vihti on Uudenmaan paras paikka asua, elää ja yrittää.**

Tiedoksi kh

Vihdin kasvuohjelma 2026-2033 / teknisen lautakunnan lausunto

Tekninen lautakunta 2.9.2026 § 59
401/00.01.02/2024

Kunnanhallitus käsitteli Vihdin kasvuohjelmaa kokouksessa 10.8.2026 § 159.

Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi (23.3.2026 §18) Vihdin kuntastrategian vuosille 2026-2033. Strategiassa mainitaan, että toteutamme strategiaa viiden muutosohjelman / strategisen ohjelman kautta, jotka ovat kasvuohjelma, hyvinvointisuunnitelma, henkilöstöohjelma, viestintäohjelma ja kokonaisturvallisuuden kehittämisohjelma. Strategiassa todetaan edelleen, että ohjelmat ovat kuntatasoisia ja niitä johdetaan yli palvelukeskusrajojen. Erikseen todetaan, että kasvuohjelma ja viestintäohjelma ohjaavat meitä Kasvun uusi suunta -tavoitteisiin pääsemisessä. Näistä tavoitteista väestönkasvun, työpaikkojen määrän kasvun ja työllisyyden lisäämisen osalta toimenpiteet esitellään ja niiden toteutumista seurataan Vihdin kasvuohjelmassa. Muita kuntastrategian tavoitteita toteutetaan muiden strategisten ohjelmien kautta.

Vihdillä on tällä hetkellä voimassaoleva Vihdin kasvuohjelma jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 §69. Kuntastrategian tultua voimaan on aloitettu kasvuohjelman päivitystyö, joka on suoritettu poikkihallinnollisesti. Kaikki palvelukeskukset ovat osallistuneet valmisteluun jo tässä vaiheessa. Tarkoituksena on että kunnanhallitus pyytää nyt kasvuohjelmasta lausunnot paitsi lautakunnilta, myös vaikuttajatoimielimiltä, ja ohjelmasta suoritetaan vaikutusten arviointi erityisesti lapsi- ja yritysvaikutusten osalta sekä liikuntapalveluiden näkökulmasta.

Valmistelutyössä on käytetty eräitä uusia periaatteita. Ensinnäkin, toimenpiteet ja asiakokonaisuudet esitetään vain yhdessä strategisessa ohjelmassa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Toimenpiteet esitetään siinä ohjelmassa, jonka tavoitteita se ensisijaisesti toteuttaa. Tämän johdosta kasvuohjelmasta on karsittu runsaasti esimerkiksi viestintään liittyviä toimenpiteitä ja linjauksia, jotka esitetään jatkossa viestintäohjelmassa, sekä yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen liittyviä asioita, sikäli kuin ne jo katetaan hyvinvointisuunnitelmassa.

Toiseksi periaatteena on, että toimenpiteeksi hyväksytään vain konkreettisia toimia, joilla nykyistä toimintamallia muutetaan. Näiden lisäksi ohjelmaan on otettu toimintaperiaatteita ja palvelulupauksia, jotka täydentävät teemoittain ryhmiteltyjä toimenpidekokonaisuuksia. Esitystapana ohjelma koostuu tiivistävästä esitysmuodosta, ja sen liitteenä olevista tarkentavista toimenpidetaulukoista ja taustoittavista tilastoista.

Kolmantena periaatteena on, että kunkin toimenpiteen yhteydessä esitetään, jos mahdollista, myös nopea toimenpide, jolla pyritään konkretisoimaan toimenpidettä ja siinä etenemistä. Neljäntenä periaatteena on ohjelmien ja strategioiden määrän vähentäminen, ja siksi

Vihdin elinkeinostrategia sisältyy jatkossa kasvuohjelmaan. Tämän johdosta kasvuohjelmassa on vahva painotus elinkeino- ja työllisyyspalveluiden toimenpiteisiin.

Kasvuohjelmassa määritellään jonkin verran omia kasvuohjelman tavoitteita jotka on kukin kytketty kuntastrategian päämittareihin, tuoden niihin alatavoitteita. Jokainen toimenpide liittyy myös johonkin kasvuohjelman alatavoitteeseen. Kasvuohjelman sisältö on jaettu teemoittain.

Tarkoituksena on päivittää kasvuohjelmaa vähintään kerran strategiakauden aikana. Strategisten ohjelmien tavoitteet pyritään kytkemään talousarviotavoitteisiin ja raportoimaan yhtenäisellä järjestelmällä toiminnan tehostamiseksi.

Kunnanhallitus päättää pyytää liitteenä olevasta Vihdin kasvuohjelman 2026-2033 luonnoksesta 3.9.2026 mennessä elinvoimalautakunnan, sivistyslautakunnan, teknisen lautakunnan, hyvinvointilautakunnan, rakentamis- ja ympäristölautakunnan, Vihdin nuorisovaltuuston, Vihdin vanhusneuvoston ja Vihdin vammaisneuvoston lausunnon ja päättää laatia kasvuohjelman luonnoksesta ennakkovaikutusten (lapsivaikutusten, yritysvaikutusten ja liikuntavaikutusten) arvioinnin.

Kasvuohjelmaan on merkitty toimenpiteisiin ja tavoitteisiin asuntojen ostaminen rakennettavista asunto-osakeyhtiöistä tilapalvelun vastuulle. Esitetty toimenpide edellyttää muutoksia hallinto- ja toimintasääntöön.

Toimivalta — Hallintosääntö § 22.9

Valmistelija — Ville Könönen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p.0440 421347

Esittelijä — Tekninen johtaja Ville Könönen

Ehdotus — Tekninen lautakunta antaa kunnanhallitukselle lausunnon kasvuohjelmasta. Kasvuohjelman toteutuminen edellyttää riittäviä henkilöresursseja ja määrärahoja.

Käsittely — Jäsen Nordman teki seuraavan ehdotuksen:

Tekninen lautakunta pitää kasvuohjelman tavoitteita kannatettavina, mutta katsoo, että ohjelmaa tulee täydentää erityisesti maankäytön, asumisen, rakentamisen, liikkumisen ja infrastruktuurin näkökulmista.

Kasvua tulee edistää koko Vihdissä. Nummelan ja tulevan asemanseudun lisäksi ohjelmassa tulee huomioida muut taajamat, kylät ja haja-asutusalueet.

Kylien rakentamista tulee mahdollistaa joustavalla kaavoituksella ja tarkoituksenmukaisilla lupakäytännöillä.

Asumista on tarkasteltava tonttikauppaa laajempana kokonaisuutena. Koko kuntaa koskevalle omakoti-, pien- ja rivitalo rakentamiselle tulee asettaa vuosittainen tavoite. Asemanseudun kehittäminen ei saa pysäyttää muiden alueiden eikä nykyisen infrastruktuurin kehittämistä. Talojen autioitumisen ehkäiseminen on liian kunnianhimoton tavoite haja-asutusalueille.

Väestönkasvun vaikutukset kunnan rakennusten, asuntojen ja muiden tilojen tarpeeseen, kuntoon ja käyttöön tulee huomioida kasvuohjelmassa.

Uusien tilahankkeiden rinnalla on huolehdittava nykyisen rakennuskannan tarkoituksenmukaisesta käytöstä ja kunnossapidosta.

Liikkumisen kehittämiseen tarvitaan konkreettisia toimia nykyisen joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien sekä yksityistieverkon kehittämiseksi.

Esteettömyys tulee huomioida kaikessa rakennetun ympäristön ja liikkumisen suunnittelussa. Katujen, kevyen liikenteen väylien, julkisten tilojen ja kunnan rakennusten tulee olla turvallisia ja saavutettavia kaikille kuntalaisille.

Kaavoituksessa ja maankäytössä tulee huomioida eri puolilla kuntaa toimivat yritykset ja maaseutuelinkeinot. Laajojen vihreän siirtymän hankkeiden vaikutukset maankäyttöön, ympäristöön, liikenteeseen, kuntatalouteen ja asukkaisiin tulee arvioida. Näitä hankkeita varten tarvitaan myös ennakolta määritellyt yleiset periaatteet.

Kunnan omistamien yhtiöiden rooli kasvun mahdollistajina tulee huomioida kasvuohjelmassa. Kunnan ja sen toimitila- ja energiayhtiöiden yhteistyöllä tulee edistää yritysten tarvitsemien tilojen saatavuutta, kiinteistöjen tarkoituksenmukaista käyttöä sekä paikallisten ja kestävien energiaratkaisujen kehittämistä.

Kasvuohjelman liitteissä tulee esittää konkreettiset toimenpiteet, vastuut ja vaikuttavuuden mittarit. Strategian toteutumista ja investointitarpeita tulee seurata säännöllisesti.

Lautakunta kävi keskustelun ja hyväksyi yksimielisesti jäsen Nordmanin ehdotuksen.

Päätös

Tekninen lautakunta pitää kasvuohjelman tavoitteita kannatettavina, mutta katsoo, että ohjelmaa tulee täydentää erityisesti maankäytön, asumisen, rakentamisen, liikkumisen ja infrastruktuurin näkökulmista.

Kasvua tulee edistää koko Vihdissä. Nummelan ja tulevan asemanseudun lisäksi ohjelmassa tulee huomioida muut taajamat, kylät ja haja-asutusalueet.

Kylien rakentamista tulee mahdollistaa joustavalla kaavoituksella ja tarkoituksenmukaisilla lupakäytännöillä.

Asumista on tarkasteltava tonttikauppaa laajempana kokonaisuutena. Koko kuntaa koskevalle omakoti-, pien- ja rivitalo rakentamiselle tulee asettaa vuosittainen tavoite. Asemanseudun kehittäminen ei saa pysäyttää muiden alueiden eikä nykyisen infrastruktuurin kehittämistä. Talojen autioitumisen ehkäiseminen on liian kunnianhimoton tavoite haja-asutusalueille.

Väestönkasvun vaikutukset kunnan rakennusten, asuntojen ja muiden tilojen tarpeeseen, kuntoon ja käyttöön tulee huomioida kasvuohjelmassa.

Uusien tilahankkeiden rinnalla on huolehdittava nykyisen rakennuskannan tarkoituksenmukaisesta käytöstä ja kunnossapidosta.

Liikkumisen kehittämiseen tarvitaan konkreettisia toimia nykyisen joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien sekä yksityistieverkon kehittämiseksi.

Esteettömyys tulee huomioida kaikessa rakennetun ympäristön ja liikkumisen suunnittelussa. Katujen, kevyen liikenteen väylien, julkisten tilojen ja kunnan rakennusten tulee olla turvallisia ja saavutettavia kaikille kuntalaisille.

Kaavoituksessa ja maankäytössä tulee huomioida eri puolilla kuntaa toimivat yritykset ja maaseutuelinkeinot. Laajojen vihreän siirtymän hankkeiden vaikutukset maankäyttöön, ympäristöön, liikenteeseen, kuntatalouteen ja asukkaisiin tulee arvioida. Näitä hankkeita varten tarvitaan myös ennakolta määritellyt yleiset periaatteet.

Kunnan omistamien yhtiöiden rooli kasvun mahdollistajina tulee huomioida kasvuohjelmassa. Kunnan ja sen toimitila- ja energiayhtiöiden yhteistyöllä tulee edistää yritysten tarvitsemien tilojen saatavuutta, kiinteistöjen tarkoituksenmukaista käyttöä sekä paikallisten ja kestävien energiaratkaisujen kehittämistä.

Kasvuohjelman liitteissä tulee esittää konkreettiset toimenpiteet, vastuut ja vaikuttavuuden mittarit. Strategian toteutumista ja investointitarpeita tulee seurata säännöllisesti.

Tiedoksi

Vihdin nuorisovaltuuston lausunto 15.8.2026

Vihdin kasvuohjelma 2026–2033

Lausuttavan kasvuohjelman tavoitteena on väestönkasvu, työpaikkojen määrän kasvu ja työllisyyden lisääminen ohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden avulla. Nuorisovaltuusto lausuu nuorten näkökulmasta ohjelmaan sekä yleisesti nuorten työllisyydestä, asumisesta ja yrittäjyydestä seuraavaa:

Väestönkasvu - Nuoret

Vihdin väestön väheneminen näkyy eritoten 19–24-vuotiaissa nuorissa vihtiläisissä, jotka muuttavat opiskelun tai työn perässä toisille paikkakunnille. MDI teettämän “Vihdin mennyt ja tuleva väestönkehitys” -selvityksen mukaan 1 140 nuorta on muuttanut pois Vihdissä vuosina 2020–2024. Nuorten osalta väestönkasvuteemaan tulee tehdä sellaisia panostuksia, jotka tukevat nuorten jäämistä ja palaamista Vihtiin. Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen mahdollistaminen Nummelaan ja etenkin ammatillisesta koulutuksesta valmistuvien sekä työnantajien kohtaaminen voivat auttaa Vihtiä väestönkasvun tavoitteissa sekä työvoiman saatavuudessa (*Tulevaisuuden vihtiläinen on nykyinen vihtiläinen).* Länsirata tulee tuomaan nuorille ja nuorille aikuisille mahdollisuuden asua Vihdissä ja samalla nauttia pääkaupunkiseudun eduista. Lisäksi Länsirata vahvistaa vihtiläisen lukion ja ammattioppilaitoksen houkuttelevuutta sekä avaa oven jollekin erityiselle ja korkeamman tason opetukselle asettua Vihtiin hyvien liikenneyhteyksien päähän. Siksi kasvuohjelmankin tavoitteet korkeakouluyhteistyön aloittamisesta on kannatettava toimenpide pitkällä juoksulla. Vihdissä olisi hyvä myös arvioida lukion siirtämistä tulevaisuudessa Etelä-Nummelaan lähemmäksi juna-asemaa ja lapsiperheitä.

Väestönkasvu - lapsiperheet

Vihdin kehittämisessä on ymmärrettävä Vihdin eri alueiden vahvuudet ja tuotava niitä ohjelmassa vahvemmin esille. Haja-asutusalueiden suhteen ohjelmassa on luovutukseen liittyviä hyviä toimenpiteitä. Kuitenkin haastavassa taloustilanteessa Nummelan kasvu mahdollistaminen on ensisijaista, jotta monia palveluita voidaan järjestää myös muissa taajamissa ja kylissä. Lasten ja nuorten kannalta kuitenkin palvelun laatu ei saa merkittävästi poiketa nuoren asuinpaikasta riippumatta, vaikka tosiasiat tulee tottakai ymmärtää siinä miten palvelua voidaan järjestää, kun asukaspohja on pienempi. Liikkuva nuorisotila ja kirjastoauto ovat erittäin hyviä esimerkkejä miten palveluita voidaan viedä kaikille, kaikkialle.

Kasvuohjelman tausta-aineistoissa Vihdin väestönkasvua tilastoalueittain 2010-2025 kuvaava diagrammi osoittaa, että 15 viimeisen vuoden aikana Vihdin kasvua tai nollakasvua on ylläpitänyt yksinomaa Nummela, vaikka panostuksia esimerkiksi Kirkonkylään uuden koulun, urheilukentän ja kulttuurikeskuksen osalta on tehty. Taloutta haastaa heikosti onnistuneet kaavoitushankkeet joista esimerkkinä voidaan katsoa Kirkonkylän Stenkullan ja Otalammen Helmiharjun asuinalueita. Näissä Stenkullan tonttimyynti on sakannut jo 10 vuotta. Samaan aikaan Nummelan Sepänpihan, Linnanniityn ja Hakalanrinteen tontit menevät kaupan. Muussa kuin Nummelan kaavoittamisessa tuleekin olla erittäin tarkkana, jottei tontit jää tyhjäksi ja vähäisiä resursseja käytetä viisaasti.

Vihdissä onnistutaan perheen perustamisiässä olevien aikuisten houkuttelemisessa asumaan kuntaan. Kilpailu kuitenkin (etenkin hyvätuloisista) lapsiperheistä kiristyy kuntien välillä, sillä lapsettomuus on lisääntynyt ja perheen perustamisiässä olevat ikäluokat pienenevät. Tarvitsemme kuitenkin kouluverkon ylläpitämiseen ja erilaisissa elinvoimaisissa asumisympäristöissä asumista varten juuri 25–44-vuotiasta työikäistä ja perheellistyvää väestöä. Koska nuoremmalla väestöllä, juuri perheen perustamisiässä olevalla väestöllä ei ole yleensä varaa omakotitalossa asumiseen ja nykyään rakennuskustannusten noustua se on vielä epätodennäköisempää, on panostettava myös rivi- ja kerrostalojen rakentamiseen. Määrälliset tavoitteet näiden asumismuotojen suhteen olisi hyvä kirjata kasvuohjelmaan. Asumismuodosta riippumatta, kun lapsiperheille rakennetaan soveltuvia asuinalueita, tulee nuorisovaltuuston mielestä asuinalueelta löytyä luonnonläheisyyttä ja asuinalueen yhteisöllistä tilaa, kuten leikkipuistoja.

- **Nuorisovaltuusto esittää** markkinointi- ja hyvinvointikeinoina kylä- ja asuinaluetoiminnan tukemista ja aktivoimista. Asukkaiden aktiivisempi yhdessä toimiminen oman asuinalueen kehittämiseksi sekä yhteisöllisyyden lisäämiseksi tukee alueen houkuttelevuutta. Lisäksi asukkaiden toiminta voi todennäköisesti luoda tapahtumia ja aktiviteettia alueen lapsille ja nuorille. Kasvuohjelman toimenpiteissä on jo toimenpide: *Nummelan viihtyisyyden lisääminen, kiinteistökehityshankkeet, facelift, istutukset, omaleimaisuus* mutta nuorisovaltuusto tarkentaisi juuri viihtyvyyden ja omaleimaisuuden edistämistä kuntalaisten aktivoimisella, jossa kunta voisi toimia alullepanijana/ohjaajana.

Sivistyspalvelut ovat tärkeä lapsiperheiden tarvitsema palvelu, jonka sijainti ja laatu on tärkeässä roolissa, kun muuttoa kuntaan harkitaan.

- **Nuorisovaltuusto esittää** että vähintäänkin Vihdin yläkoulujen osalta arvioidaan opetuksen ja arvioinnin eroja. Tarkoituksena on taata laadullisesti hyvä opetus ja arviointi nuorille asuinpaikasta riippumatta. On myös hyvä tarkastella toimiiko pedagoginen tiedonvaihto vihtiläisten yläkoulujen ja lukion välillä sekä vaikuttaako aikaisempi yläkoulu lukio-opiskelussa.

Nuorten yrittäjyys, Vihdin yrittäjämyönteisyys

Nuorten yrittäjyyteen liittyen kunnassa on jo toimia, joita tulisi kasvuohjelman avulla tukea ja viedä seuraavalle tasolle. Vuoden 2025 NYT Nuorten tulevaisuusraportissa todetaan, että 51 % nuorista pitää yrittäjyyttä itselleen mahdollisena uravaihtoehtona. Vielä vuonna 2022 sama luku oli 38 %. Kun nuorilta kysyttiin “Aion perustaa tulevaisuudessa yrityksen”, täysin samaa mieltä tai samaa mieltä -vaihtoehdot valitsi 27 % nuorista. Vihdin lukiossa onkin yksi Suomen aktiivisimmista ja palkituimmista yrittäjyysopinnoista, joissa opiskelijat esimerkiksi perustavat oman yrityksensä sekä opettelevat miten yrittäminen toimii. Yrittäjyysopintojen seurauksena yhdeksän vuoden aikana melkein 90 lukiolaisten yritystä on perustettu ja näissä yrityksissä on toiminut lähes 200 opiskelijaa. Yrittäjyysopintoja on kuuden opintojakson verran. Vihdin lukiossa toimii myös lukiolaisten sijoittajakoulu, jossa tutustutaan osakesäästämiseen ja sijoittamisen perusteisiin.

- **Nuorisovaltuusto esittääkin**, että Vihdin lukioon luodaan selkeä talouslinja, joka koostuisi yrittäjyydestä, sijoittamisesta, taloudesta ja johtamisesta. Monessa Vihdin lukion kokoisessa lukiossa on jonkin oppiaineen linja, kuten naapurilukioista Lohjan yhteislyseon lukiossa on taidelinja ja Arkadianmäen lukiossa on taide- ja urheilulinja. Oman ja selkeän painotuksen perustamista Vihdin lukioon tukevat jo olemassa olevat rakenteet arjessa, nykyisissä yrittäjyysopinnoissa vallitseva yhteishenki sekä opintokokonaisuuden onnistuminen. Muun muassa Ylöjärvellä, Kuusamossa ja Raisiossa on oma lukion yrittäjyyslinja. Oppiainelinja mahdollistaa myös paremmin ylläpitämään Vihdin lukion houkuttelevana. Hakijamäärät tulee ennustusten mukaan laskemaan, kun ikäluokat Vihdissä laskevat 400 nuoresta 200 nuoreen ja jopa pienempiin ikäluokkiin
- **Nuorisovaltuusto esittää**, että lukion sijoitusopintoja kehitettäisiin esimerkiksi opintojen oman sijoitussalkun avulla.

Nuorten työllisyys

Nuorten kannalta työllisyyttä voidaan edistää pitkälle tulevaan, kun nuoret saavat kokemusta työelämästä, jota käyttää myöhemmässä työnhaussa hyödyksi. Kesätyöt ovat tästä syystä erittäin tärkeitä ja jopa ainoita mahdollisuuksia saada työkokemusta nuorena opintojen ohessa. Työkokemuksen saanti vahvistaa nuorten ajatuksia siitä mihin jatko-opintoihin sekä työhön haluaisi vanhempana. Suomalainen työ -yhdistyksen kyselyn (julk. 9.6.2026) mukaan 16–26-vuotiaista nuorista 94 % pitää työn saamista nykyään liian vaikeana ja lähes joka kolmas työtä hakenut nuori on jäänyt ilman kesätyöpaikkaa. Viimeisimpänä vuoden 2026 kesätyökausi oli poikkeuksellisen haastava nuorille työnhakijoille.

- **Nuorisovaltuusto esittää**, että työllisyyttä ja työelämään tutustumista parannetaan kunnan selkeällä 15–20-vuotiaiden kesätyöllistämisellä tai voimakkaammalla kesätyöllistämisen tukemisella.
- Nuoret ovat työnhakijoina heikossa asemassa, monilla nuorilla ei vielä ole työkokemusta tai heiltä puuttuu alan erityisosaaminen. Monissa työpaikoissa työntekijät löydetään verkostojen kautta, eikä nuorilla ole muodostunut vahvoja verkostoja, joita kautta päästä helpommin käsiksi työpaikkoihin. **Nuorisovaltuusto esittää**, että kunta hakea roolia vihtiläisten yritysten ja toisella asteella opiskelevien nuorten yhteensaattajana kesätyönhakuun liittyen. Esimerkki toiminnasta voisi olla ennen kesätyökauden alkua tai valmistumisen jälkeen tutustumis- ja rekrytilaisuudet koululla.
- Vuosittain kunta myöntää yrityksille 150 kesätyöseteliä tukeakseen nuorten palkkaamiseksi kesätöihin. Vuosittain hakemuksia tulee niin paljon, että kesätyöseteleihin varattu budjetti saadaan käytettyä. **Nuorisovaltuusto esittää**, että kesätyösetelien budjettia nostetaan ja kesätyöseteleitä myönnettäisiin enemmän, etenkin vuoden 2026 kesän kaltaisina vaikeampina talousaikoina.
- **Nuorisovaltuusto esittää**, että kesätyöseteleitä myönnetään ensin niiden nuorten palkkaamiseen, joita varten ei ole ennen kesätyöseteliä haettua, jonka jälkeen jäljelle jäävät kesätyösetelit jaetaan niille yrityksille jotka palkkaavat kesätyösetelillä uudestaan aiempina vuosina kesätyösetelillä palkatun nuoren.

Nuorisovaltuusto näkee oppisopimusten lisäämistä erittäin tärkeänä keinona parantaa nuorten työllistymismahdollisuuksia ja tukea siirtymää koulutuksesta työelämään. Vihdin kunta on suurin yksittäinen työnantaja. Vaikka merkittävä osa kunnan työntekijöistä on sivistyspalveluissa töissä on Vihdillä mahdollisuuksia tarjota oppisopimuksia sivistyspalveluissa, nuorisotyössä, hallinnossa ja teknisessä toimessa. Oppisopimuksella kuntaan tulevat nuoret tuovat uudenlaista osaamista oppilaitoksista ja uudenlaista ideointia palveluiden järjestämiseen, varsinkin jos oppisopimuksia solmitaan vihtiläisten nuorten kanssa, jotka tuntevat paikalliset olosuhteet. Oppisopimusten parempi käyttöönotto tarvitsee oppilaitosyhteistyötä. Kunta voi tukea myös yleistä kunnan elinvoimaisuutta olemalla linkkinä Vihdin yritysten ja oppilaitosten välillä oppisopimuksiin liittyen.

Joukkoliikenne

Vihdin kunta tulee vähintäänkin valmistautumaan kuntastrategian nykyisellä kaudella autottomien kuntalaisten lisääntymiseen, sillä Länsirata mahdollistaa yhä useammalle autottoman ja halvemman elämäntavan. Hyvät liikenneyhteydet ja joukkoliikenne herättää kiinnostusta etenkin nuorimmissa sukupolvissa joiden taloudellinen asema on heikompi, mutta joukkoliikenne on tärkeä varakeino vanhempien työmatkaliikkumiselle.

- **Nuorisovaltuusto esittää**, että Vihdin bussiliikenteessä otetaan käyttöön erillinen ja halvempi nuorisolippu, siltä osin kuin se on Vihdin kunnan päätettävissä. Nuorisolippua tulee saada käyttää myös korkeakouluopiskelijat.

Ilmasto- ja luontotoimet

Pääkaupunkiseudun asuinympäristössä asumista haastaa Vihdin luontoläheinen ja väljempi asuminen. Siksi Ilmasto- ja luontotoimet ovat myös Vihdin kasvua tukevia toimia. Taloudellisesta näkökulmasta vihreillä hankkeilla ja investoinneilla on poikkeuksellisen suuri painoarvo Suomen tulevissa hankesuunnitelmissa, ja ne toimivat nykyisin merkittävänä talouden ajurina. Kasvuohjelmassa on tunnistettu houkutella tästä merkittävästä ja laajentuvasta alasta investointeja Vihtiin. Korkeakoulujen opinnoissa vihreää siirtymää ja luonnon monimuotoisuutta käsitellään yhä paremmin ja valmistuneilla on potentiaalia hakeutua osaamisellaan juuri vihreän siirtymän hankkeiden toteuttamiseen. Hinkukunnat ovat edistyksellinen verkosto, johon kuuluminen osoittaa mahdollisille vihreän siirtymän hankkeille, että Vihti on varteenotettava asettautumispaikka. Lisäksi hinkukunnat. Tulevaisuudessa myös kiertotaloudella tulee väistämättä olemaan merkittävämpi rooli johon kunnan kannattaa ottaa ensiaskelia. Tulevaisuudessa esimerkiksi kirjaston kaltainen lainauspalvelu voi olla yleisempää.

Mitä tulee kasvuohjelman esitettyihin toimenpiteisiin niin, nuorisovaltuusto on tyytyväinen esimerkiksi seuraaviin niistä:

Toimenpide: Panostetaan yrittäjyyskasvatukseen koulupolun eri vaiheissa. Yrittäjyysdiplomin käyttöönotto lukiossa. Yrittäjyysstipendin käytön laajentaminen yhdessä Vihdin Yrittäjien kanssa.

Panostukset yrittäjäkasvatukseen koulupolun eri vaiheessa vahvistaa Vihdin nuorisomyönteisyyttä ja nuorten tulevaisuususkoa.

- **Nuorisovaltuusto esittää**, että työnhakua käsiteltäisiin paremmin yläkoulussa ja/tai toisella asteella esimerkiksi opinto-ohjauksessa.

Toimenpide: Yhteistyön kehittäminen elinkeino- ja työllisyyspalveluiden, työnantajien sekä oppilaitosten välillä henkilöstökoulutuksen ja rekrytointien edistämiseksi -> Kehitetään kesätyöpaikkojen ja työkokeilupaikkojen välittämistä kunnan työllisyyspalveluiden kautta

Toimet kohtaannon parantamiseksi ovat tervetulleita. Oppilaitosten, työantantajien ja työllisyyspalveluiden yhteistyö voi luoda areenoita, joissa työnantajat saavat tarvitsemansa työpanoksen ja nuoret saavat työtä sekä työkokemusta.

Toimenpide: Lukion ilmailupainotuksen kehittäminen -> Yhteistyö Ilmasotakoulun kanssa, kurssin opiskelijamäärän kasvattaminen

Toimenpide on yksi mahdollisuus kehittää Nummelan lentokentän ja Vihdin lukion toimintaa. Ilmailuopinnot ovat harvoja Vihdin lukion opinnoista, joissa opetuksen suorittaa lukion jokin ulkopuolinen ammattilainen ja opintojen kehittäminen voi olla lukion henkilökunnan puolesta haasteellista.Ilmapiluopintojen kehittäminen lisää alueen nuorten valmiuksia hakeutua ilmailualan koulutuksiin ja ylipäätään ilmailualalle lukion jälkeen. Lentokentällä tarvitaan kuitenkin lisää merkittävää kehittämistä ja monipuollistamista, jotta se voisi hyödyttää esimerkiksi juuri lukion ilmailuopinnot käyneitä nuoria. Selkeällä panostamisella sekä laajentamisella lentokentälle voi syntyä tulevaisuudessa innovatiivisia työpaikkoja (vihreä siirtymä).

- **Nuorisovaltuusto tuo esille**, että ilmailuopintoja kehitettäisiin myös miehittämättömien lentoalusten (drone) kannalta voisi olla toivottua, sillä kyseessä on omalta osaltaan merkittävä tulevaisuuden ala esimerkiksi puollustuksellisesti ja logistisesti. Droneopintoja voitaisiin integroida maantiedon opetuksen kanssa tai muiden mahdollisten oppiaineiden kanssa ja täten vahvistaa imagoa ilmailulukiosta.

Toimenpide: Nummelan viihtyisyyden lisääminen, kiinteistökehityshankkeet, facelift, istutukset, omaleimaisuus

Toimenpide: Tehdään 25–44v-kohderyhmälle näkyviä, konkreettisia tekoja

Nuorisovaltuusto näkee tärkeänä, että toimia kohdistetaan nuoriin aikuisiin, jotka ovat valmistautuneet ja ovat parhaimmassa työiässä. Kasvuohjelman tausta-aineistoon pohjautuen 19–24-vuotiaat ovat suurin yksittäinen ryhmä, jonka määrä vuosittain laskee, mutta väestöryhmiä palaa asteittain takaisin 25–29-vuotiaana ja

30–35-vuotiaana. Ilman Työikäisen/perheen perustamisikäisen väestön muuttoliikettä Vihtiin ei tapahdu, kunta tulee pienenemään asukasluvultaan, kun nuoret muuttavat pois ja yhä kasvava ikääntyvä väestö kuolee.

Pääpiirteittäin Vihdin nuorisovaltuusto kannattaa Vihdin kasvuohjelmaa vuosiksi 2026-2026, mutta on tässä lausunnossa esittänyt keinoja ja ajatuksia nuorisoa huomioivammasta ohjelmasta.

Nuorisovaltuuston yleiskokouksessa 15.8.2026

Vihdin nuorisovaltuuston ja vihtiläisten nuorten puolesta,
nuorisovaltuuston puheenjohtaja Andreas Dimitriou
nuorisovaltuusto.vihti@gmail.com

Lähteitä

1. *NYT nuorten tulevaisuusraportin tulokset 5.9.2025 https://nuortennyt.fi/wp-content/uploads/2025/09/Datakooste-NYT-Tulevaisuusraportti-yrittajyys-2025.pdf*
2. *NYT nuorten tulevaisuusraportti 2026 / https://nuortennyt.fi/wp-content/uploads/2026/05/Datasetti-Tulevaisuusraportti-tyoelama-nuoret-2026-l.pdf*
3. *Suomalainen työ -yhdistys, tiedote nuorten työllisyydestä ja tuoreesta tutkimuksesta 9.6.2026 / https://suomalainentyo.fi/tiedotteet/tuore-tutkimus-jopa-94-prosenttia-nuorista-kokee-kesatyon-saamisen-liian-vaikeaksi/?utm_source=chatgpt.com*
4. *Vihdin kunnan nettisivut kesätyösetelistä / https://www.vihti.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuoriso/kesatyosetelit/*
5. *Vihdin kunnan nettisivut lukion ilmailulinjasta / https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/vihdin-lukio/erikoisopinnot/ilmailulinja/*

VIHDIN VAMMAISNEUVOSTO

Lausunto | Asianro 33 / Vammaisneuvoston kokous 26.8.2026 | Vihdin kasvuohjelma 2026–2033

Vammaisneuvosto pitää kasvuohjelman tavoitteita — väestönkasvu, työpaikat, elinvoima — kannatettavina, mutta toteaa, että vammaisten ja toimintarajoitteisten kuntalaisten näkökulma puuttuu ohjelmasta ja sen liitteistä käytännössä kokonaan. Esteettömyyttä ei ole mainittu ollenkaan, eikä vammaisten tarvitsemia palveluja, esteettömyyttä tai erityisryhmiä käsitellä konkreettisin tavoittein missään viidestä osaohjelmasta.

Väestöanalyysi kuitenkin ennustaa samalla voimakasta ikääntymistä. Yli 84-vuotiaiden määrä kasvaa noin 1 000 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. Tämä kasvattaa kunnan palveluiden esteettömyystarpeita. Esteettömyys, saavutettavuus ja eritarpeisten väestöryhmien huomioiminen on samalla keskeinen osa kunnan vetovoimaisuutta myös lapsiperheiden näkökulmasta.

Siksi nämä kannattaa ehdottomasti huomioida kasvuohjelmassa.

Esitys täydennyksiksi

- Esteettömyys ja saavutettavuus kirjataan kasvuohjelman läpileikkaavaksi periaatteeksi kaavoituksessa, rakentamisessa (uudet yritys- ja asuinalueet, kävely-/pyöräilyverkosto, uimahalli) ja joukkoliikenteessä (ml. Länsirata).
- Vammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten näkökulma otetaan mukaan: esteettömät ja saavutettavat varhaiskasvatus-, koulu-, harrastus- ja vapaa-ajan ympäristöt sekä tuki nivelvaiheisiin (koulutukseen ja työelämään siirtyminen).
- Työllisyystoimiin (rekrylisät, työkokeilut, oppisopimus) lisätään erikseen vammaisten ja osatyökykyisten — myös nuorten — työllistymisen tuki ja seurantamittari. Ohjelmassa edistetään myös sitä, että kehitysvammaiset henkilöt saavat työstään korvauksen.
- Ikääntyvän väestön kasvu huomioidaan asuntotuotannossa esteettömyys- ja muunneltavuuskriteerein, kytkettynä vammais- ja vanhuspalveluihin.
- ”Hyvän elämän mahdollistaja” -tavoitteeseen lisätään konkreettiset esteettömyys- ja saavutettavuusmittarit kaikille ikäryhmille, ja vammaisneuvosto otetaan mukaan ohjelman jatkovalmisteluun ja seurantaan.

Vammaisneuvosto esittää, että edellä mainitut täydennykset lisätään ohjelmaan tai sen toimeenpanoon ennen hyväksymistä kunnanhallituksessa.

Vihdin vammaisneuvosto, 26.8.2026

Vanhusneuvoston lausunto Vihdin kasvuohjelmaan

Vanhusneuvosto 24.9.2026 § 25
401/00.01.02/2024

Vihdin kunnanhallitus pyysi (kh 10.8.2026 159) vanhusneuvostoa antamaan lausunnon Vihdin uuden kasvuohjelman luonnoksesta (liitteet: kasvuohjelman luonnos, kasvuohjelman liitetaulukot, kasvuohjelman analyysiliite sekä MDI:n laatima esitys Vihdin mennyt ja tuleva väestökehitys).

Kasvuohjelman päivittämisen taustalla on Vihdin kunnanvaltuuston hyväksymä (23.3.2026 §18) Vihdin kuntastrategia vuosille 2026-2033. Strategiassa mainitaan, että toteutamme strategiaa viiden muutosohjelman / strategisen ohjelman kautta, jotka ovat kasvuohjelma, hyvinvointisuunnitelma, henkilöstöohjelma, viestintäohjelma ja kokonaisturvallisuuden kehittämisohjelma. Strategiassa todetaan edelleen, että ohjelmat ovat kuntatasoisia ja niitä johdetaan yli palvelukeskusrajojen. Erikseen todetaan, että kasvuohjelma ja viestintäohjelma ohjaavat meitä Kasvun uusi suunta -tavoitteisiin pääsemisessä. Näistä tavoitteista väestönkasvun, työpaikkojen määrän kasvun ja työllisyyden lisäämisen osalta toimenpiteet esitellään ja niiden toteutumista seurataan Vihdin kasvuohjelmassa. Muita kuntastrategian tavoitteita toteutetaan muiden strategisten ohjelmien kautta.

Vihdillä on tällä hetkellä voimassaoleva Vihdin kasvuohjelma jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 §69. Kuntastrategian tultua voimaan on aloitettu kasvuohjelman päivitystyö, joka on suoritettu poikkihallinnollisesti. Kaikki palvelukeskukset ovat osallistuneet valmisteluun jo tässä vaiheessa. Tarkoituksena on että kunnanhallitus pyytää nyt kasvuohjelmasta lausunnot paitsi lautakunnilta, myös vaikuttajatoimielimiltä, ja ohjelmasta suoritetaan vaikutusten arviointi erityisesti lapsi- ja yritysvaikutusten osalta sekä liikuntapalveluiden näkökulmasta.

Valmistelutyössä on käytetty eräitä uusia periaatteita. Ensinnäkin, toimenpiteet ja asiakokonaisuudet esitetään vain yhdessä strategisessa ohjelmassa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Toimenpiteet esitetään siinä ohjelmassa, jonka tavoitteita se ensisijaisesti toteuttaa. Tämän johdosta kasvuohjelmasta on karsittu runsaasti esimerkiksi viestintään liittyviä toimenpiteitä ja linjauksia, jotka esitetään jatkossa viestintäohjelmassa, sekä yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen liittyviä asioita, sikäli kuin ne jo katetaan hyvinvointisuunnitelmassa.

Toiseksi periaatteena on, että toimenpiteeksi hyväksytään vain konkreettisia toimia, joilla nykyistä toimintamallia muutetaan. Näiden lisäksi ohjelmaan on otettu toimintaperiaatteita ja palvelulupauksia, jotka täydentävät teemoittain ryhmiteltyjä toimenpidekokonaisuuksia. Esitystapana ohjelma koostuu tiivistävästä esitysmuodosta, ja sen liitteenä olevista tarkentavista toimenpidetaulukoista ja taustoittavista tilastoista.

Kolmantena periaatteena on, että kunkin toimenpiteen yhteydessä esitetään, jos mahdollista, myös nopea toimenpide, jolla pyritään konkretisoimaan toimenpidettä ja siinä etenemistä. Neljäntenä periaatteena on ohjelmien ja strategioiden määrän vähentäminen, ja siksi Vihdin elinkeinostrategia sisältyy jatkossa kasvuohjelmaan. Tämän johdosta kasvuohjelmassa on vahva painotus elinkeino- ja työllisyyspalveluiden toimenpiteisiin.

Kasvuohjelmassa määritellään jonkin verran omia kasvuohjelman tavoitteita jotka on kukin kytketty kuntastrategian päämittareihin, tuoden niihin alatavoitteita. Jokainen toimenpide liittyy myös johonkin kasvuohjelman alatavoitteeseen. Kasvuohjelman sisältö on jaettu teemoittain.

Tarkoituksena on päivittää kasvuohjelmaa vähintään kerran strategiakauden aikana. Strategisten ohjelmien tavoitteet pyritään kytkemään talousarviotavoitteisiin ja raportoimaan yhtenäisellä järjestelmällä toiminnan tehostamiseksi.

Analyysiliitettä tullaan vielä päivittämään luonnosvaiheen jälkeen ennen päätöksentekoa.

Valmistelija — Mika Herpiö etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 0505766256

Ehdotus — Vanhusneuvosto antaa kokouksessaan lausuntonsa Vihdin kunnan kasvuohjelmasta vuosille 2026-2033.

Päätös — Vanhusneuvosto kiittää mahdollisuudesta lausua Vihdin kasvuohjelmasta. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä houkuttelevuuden kehittämistä työpaikkoja lisäämällä Vihdissä. Peruspalveluihin tulee panostaa. Tasapaino tulee säilyttää Vihdin kunnan kehitysohjelmien kesken. Vanhusneuvosto toivoo kasvuohjelman etenemisestä raportointia.

Tiedoksi